

IAKTTAGELSER FRÅN FRAMGÅNGSRIKA FÖRSAMLINGAR

Rapport församlingsutvecklings- och frivillighetsprojekt 2008-2010





Daniel Hoeger, kyrkoherde i Our Saviour's Lutheran Church i Arlington Heights

INNEHÅLL

● BAKGRUND	1-4
● IAKTTAGELSER VID BESÖK I FRAMGÅNGSRIKA FÖRSAMLINGAR ALLMÄNT	5-15
GUDSTJÄNSTER	5
Planering	
Metod	
Predikans innehåll	
Deltagande	
Musik	
Audiovisuella hjälpmedel	
SMÅGRUPPER	6
Varför smågrupper?	
Vad samlas smågrupperna omkring?	
Organisation av smågruppsarbetet	
BARN- OCH UNGDOMSARBETE	9
Gudstjänst	
Övrigt	
MOTTAGANDE AV BESÖKARE	12
Första kontakten	
Mottagandet vid gudstjänsten	
IDEELLT ARBETE	13
Framgångsfaktorer när man engagerar frivilliga	
● TILLÄMPNING I ASKIM HITTILLS UPPNÅDDA RESULTAT OCH GENOMFÖRDA FÖRÄNDRINGAR	16-18
● SAMMANFATTNING	19

TACK

Vi tackar de församlingar som utgör underlaget för denna rapport för att de tagit väl emot oss, gett oss värdefulla synpunkter och utgjort goda exempel.

Vi tackar inte minst för det ekonomiska stöd vi fått av Göteborgs stift och Göteborgs kyrkliga samfällighet som gjort projektet möjligt.

Ett stort tack till organisationen **ACPI** - Anglican Church Planting Initiatives, www.acpi.org.uk, och speciellt Bruce Mounsey för organisation av och guidning under Englandsresan.

BAKGRUND

I Askim konstaterade vi att:

Kyrkan har större resurser än någonsin och bjuder på verksamheter av hög kvalitet. Trots det minskar besöksantalet i den kyrkliga verksamheten samtidigt som allt talar för att kyrkans finansiella resurser väsentligt kommer att minska i framtiden.

Kyrkan står därför inför två fundamentala omställningar:

- Skapa en verksamhet som bättre möter människors behov och längtan.
- Möjliggöra att en allt större andel av kyrkans verksamhet utförs av frivilliga medarbetare.

Vi som fått förmånen att uppleva Guds närhet, kraften i den kristna tron och vikten av den återkoppling och reflektion som kyrkan bjuder, är övertygade om att kyrkan har fundamentala behov att fylla även hos dagens människor.

Vi kan dock konstatera att den värld vi idag lever i har förändrats jämfört med den värld då vår nuvarande svenska kyrka formades. Ett förändringsarbete är därför nödvändigt.

"Ett förändringsarbete
är nödvändigt"

Askim har haft en väckelse som en gång började i "Jag fann det"-satsningen och som sedan fortsatte i andra former. Detta präglar fortfarande församlingsarbetet men i allt mindre utsträckning. Denna väckelse mobiliserades och bars till stor del upp av frivilliga medarbetare. De frivilliga utgjorde sedan en stabil kärna i församlingen.



Söndagsskola i Billdals kyrka varje söndag.
En verksamhet som drivits med hjälp av frivilliga krafter under många år.

En opinionsundersökning av SKOP som genomfördes 2007, visade att medlemmarna hade en mycket positiv bild av kyrkan och hela 19 procent förklarade sig beredda att som frivilliga delta i församlingens arbete.

Askims församling vill anta utmaningen att bryta kyrkans negativa trend samt göra församlingen tydligare utifrån den bibliska församlingssynen, där varje människa får ett uppdrag och utrustas för detta av Gud. Målet är en väckelse bland medlemmarna och en större andel frivilliga i församlingen. Vi vill ta vara på medlemmarnas andliga gåvor och bygga en församlingsverksamhet som i större utsträckning grundar sig på frivilliga insatser. Detta kommer sannolikt att förändra vårt vardagsarbete genom att en större församlingsverksamhet förlagd till lördag och söndag kan bli resultatet.

Det öppnades en möjlighet att få bidrag till ett församlingsutvecklings- och frivillighetsprojekt genom det så kallade "tillfälliga församlingsbidraget". Kyrkorådet i Askim ansökte om bidrag till direkta kostnader för att genomföra ett projekt enligt ovan. Halva beloppet beviljades från Göteborgs stift och resterande del från Göteborgs kyrkliga samfällighet. I ansökan definierades följande arbetsgång:

- 1 Enas inom församlingens ledning** om vision och mål, rusta ledare i att genomföra förändringsarbetet och förankra detta bland förtroendevalda och anställda. Medlen är andlig fördjupning, studiebesök och seminarier. Denna punkt innebär alltså en koncentration på ledarna.
- 2 Utbilda och inspirera** anställda och frivilliga medarbetare utgående från deras gåvor samt skapa en stämning och en verksamhet som är inbjudande. Medlen är också här andlig fördjupning, studiebesök och seminarier, men också den utmaning som punkt tre nedan utgör. Denna punkt innebär alltså en fördjupning inåt.
- 3 Genomföra** samtalsgrupper, föredrag, meditationer, gudstjänster med mera för föräldrar till barn och ungdom i kyrkans verksamhet, personer vi får kontakt med vid förrättningar, nyinflyttade samt nuvarande aktiva medlemmar. Denna punkt innebär alltså öppenhet utåt och mission.



Gudstjänst för hela familjen i det gröna, Mikaelsskyrkan

Projektet genomförs enligt plan, förutom att punkt 1 tog längre tid än planerat på grund av fyllda almanackor för ledarteamet som från början bestod av nio personer - fem förtroendevalda och fyra anställda. Senare tillkom en förtroendevald och en anställd.

Under punkt 1 har följande aktiviteter genomförts:

Regelbundna träffar för bön, bibelstudier, reflektion och studier av litteratur. Bland annat har vi läst och samtalat om följande böcker:

- "Mission Shaped Church" av en arbetsgrupp inom Anglikanska kyrkan.
- "Ditt bästa för din nästa" av Bill Hybel
- "Ledarskap" av Bill Hybel
- "Längta efter liv" av Fredrik Modéus



Mission-shaped church och Längta efter liv - två böcker som inspirerar!

Seminarium på Åh-stiftgård med Bengt Pleijel som föreläsare och med studium av boken "Mission Shaped Church".

Studiebesök i framgångsrika kyrkor i England (St Marks i Haydock, Liverpool Cathedral, St Thomas Church i Sheffield och St Michael le Belfrey i York).

Deltagande i konferens på Åh stiftgård med Biskop Graham Cray som presenterade den anglikanska rapporten "Mission Shaped Church".

Studiebesök i framgångsrika kyrkor i närheten av Chicago, USA (Willow Creek i South Barrington, Our Saviour's Lutheran Church i Naperville, Redeemer Church i Park Ridge och Our Saviour's Lutheran Church i Arlington Heights).

Privata besök i olika kyrkor som Helgeandskyrkan i Lund, Allhelgonakyrkan i Stockholm och Furulundskyrkan i Partille.

Seminarium med Fredrik Modéus september 2010

Församlingsresa till Helgeandskyrkan i Lund oktober 2010

Uppdatering av församlingsinstruktionen och utarbetande av verksamhetsplaner för genomförande av förändringsarbetet.

Denna rapport koncentrerar sig på besöken i England och USA och de iakttagelser som vi gjort. Varje dag under studiebesöken samlades vi för andakt och reflektion över vad vi fått ta del av. Anteckningar gjordes vid varje sådant möte. Då de olika kapitlen har olika författare kan det finnas upprepning och olika syn på våra iakttagelser, men vi tror att detta kan ha ett egenvärde.

"Två saker är viktiga i en församling: Evangelisation och Den helige Ande"

Roger Simpson, kyrkoherde i
St Michael le Belfrey, York

Även om studiebesöken var av central betydelse för projektet är i princip alla delar nödvändiga för förändringsarbetet i vår församling.

Resultatet från studiebesöken tror vi kan vara av större allmänintresse, men vi har mycket mer att dela med oss av till de församlingar som vill genomföra förändringsarbete.

Mycket information finns på de besökta församlingarnas hemsidor. Till höger på sidan har vi samlat deras internetadresser för den som vill veta mer.

Rullande bilder med kommande program är det första man möter på Willow Creek's hemsida



ENGLAND

ACPI - Anglican Church Planting Initiatives
<http://www.acpi.org.uk>

St Marks Haydock, St. Helens
<http://www.stmarkshaydock.org>

St Thomas Crookes, Sheffield
<http://www.stthomascrookes.org>

Liverpool Cathedral
<http://www.liverpoolcathedral.org.uk>

St Michaels le Belfrey, York
<http://www.stmichaelsyork.org>



USA - CHICAGO

Our Saviour's Lutheran Church, Naperville
<http://www.oursaviours.com>

Redeemer Church, Park Ridge
<http://www.redeemer-changinglives.com>

Our Saviour's Lutheran Church, Arlington Heights
<http://www.oursaviours.org>

Willow Creek Community Church, South Barrington
<http://www.willowcreek.org>



Under punkt 2 har vi hittills genomfört följande aktiviteter:

Församlingsdag 2009 med rapportering av besöket i England och grupparbete vad gäller tillämpningen i Askim.

Församlingsdag 2010 De som deltog i besöken i USA berättade om sina intryck utifrån olika synvinklar. Cellgruppsarbetet i församlingen St Michael le Belfrey i York presenterades av ledarna för detta - Allan och Margaret Ashworth. Grupparbete med exempel på cellgrupper genomfördes också. Dagen följdes av gemensam högmässa för hela församlingen på söndagen (dagen efter). Vi prövade då nya grepp: Invigde en multimediaskärm på 65" samt hade avbrott i gudstjänsten för kyrkkaffe inne i kyrkan.



*Allan Ashworth berättar om cellgrupper.
Församlingshelg 2010.*



*Gudstjänsten inleds och storbildsskärmen
introduceras för kyrkobesökarna.
Församlingshelg 2010.*

Halvtid - Mitt i gudstjänsten görs en paus för ett enkelt kyrkkaffe. Besökarna kan röra lite på sig, hälsa på varandra och samtala om predikan. På storbildsskärmen visas hela tiden vilket moment som pågår. Församlingshelg 2010.



IAKTTAGELSER

VID BESÖK I FRAMGÅNGSRIKA FÖRSAMLINGAR

ALLMÄNT

Utmärkande för de framgångsrika församlingarna är:

Det kristna budskapet tas på allvar och gudstjänsten är i centrum. Förkunnelsen är tydlig och förankrad i evangeliet, bönen är central och det diakonala arbetet är omfattande. Det är en självklarhet att man samlas till gudstjänst vid veckoslutet. Begreppet "lagom" varnas för och vi uppmanas att vara djärva ("be bold") och brinnande. Den teologiska inriktningen varierar mellan de olika församlingarna men arbetssättet är snarlikt. Man har ett varierat utbud av gudstjänster med olika inriktning och musik och även vid olika tider för att möta allas behov. Multimedia används flitigt för att tydliggöra budskapet på ett pedagogiskt sätt.

Man har tydligt formulerade visioner och mål, som kommuniceras på ett pedagogiskt sätt till alla berörda. Förändringsberedskapen är stor och lokalerna flexibla. Utvärderingen av arbetet, inte minst gudstjänsterna, anses obligatorisk och viktig.

Atmosfären är öppen och välkomnande och man har roligt tillsammans. Det poängteras att man ska trivas och ha roligt i kyrkan och att alla ska känna sig välkomna. Man arbetar aktivt med att besökarna ska känna sig sedda, speciellt de nya. Att odla relationer anses viktigt.

Smågrupperna utgör en bas för verksamheten. Många i församlingen ingår i cellgrupper. I alla församlingar finns smågrupper med olika syften som fördjupning, mission och frivilligarbete. Man har aktiviteter som riktar sig till olika åldrar och intressen. Barn- och ungdomsarbetet är omfattande. Större delen av verksamheten utförs av frivilliga.



I St. Mark's Church satsar man mycket på en öppen och vardagsnära verksamhet. Tröskeln ska vara låg, det ska vara lätt att bara titta in på en fika. Människor som engagerar sig frivilligt möts gärna i så kallade cellgrupper där man umgås och fördelar olika uppgifter.

Missionsarbetet är omfattande. I utredningen "Mission Shaped Church" konstateras att bara de församlingar som aktivt satsar på mission går framåt. Undantag utgörs dock av vissa församlingar som drar till sig redan aktiva kristna från andra församlingar. Som exempel på utåtriktad verksamhet kan nämnas verksamhet på arbetsplatser, kaféer, pubar och idrottsanläggningar. Andra exempel är också Sökar-grupper och Alfa-grupper, där delta-garna ofta, men inte nödvändigtvis, träffas i någons hem. Det omfattande sociala arbetet som bedrivs av många församlingar ska också räknas dit.

Merparten av det kyrkliga och sociala arbetet utförs av frivilliga. Delaktigheten av frivilliga i gudstjänsten är stor. Välkomnandet och relationsbyggande deltar alla i och smågruppsarbetet utförs till större delen av frivilliga liksom det sociala arbetet. Det goda samarbetet mellan anställda och frivilliga är tydligt.

GUDSTJÄNSTER

Både i England och USA är söndagen kyrkans centrum och den stora gudstjänstdagen. En stor del av kyrkans övriga verksamhet sker på helgen och första gudstjänsten är ofta förlagd till lördag kväll. I en kyrka firar man vanlig högmässa med stor kör och orkester och parallellt i en annan lokal enklare "mässa i nutid" utan liturgiska kläder och med gitarrspel och multimedia.

I en annan luthersk kyrka börjar nästa gudstjänst när deltagarna i den tidigare går till kyrkkaffet. I en tredje kyrka väljer man att en gång per år "tro med händerna". Istället för att fira gudstjänst går man då ut i samhällstjänst under mottot "Gå inte i kyrkan utan var kyrka" ("Don't go to church, be church"). I en kyrka i USA går yrkesmän in och arbetar gratis efter vissa söndagsgudstjänster (exempelvis läkare, tandläkare eller frisör).

"Don't go to church,
be church"

Planering

Söndagarnas gudstjänster planeras långt i förväg och detaljplaneras cirka tre veckor före aktuell tid. Man definierar ofta en röd tråd eller tema att följa under en period och kan då avsätta mer tid för att förbereda förkunnelsen. Fler frivilliga kräver tidigare planering och ofta mer arbete, men resultatet blir bättre. Genom att ha olika gudstjänstgrupper får man in många synpunkter och stor delaktighet.

IT-teknikern och frivilliga musiker har viktiga roller i planeringen och sammanställningen av gudstjänsten.

Lika viktigt som förberedelser är uppföljningarna. Föregående veckas gudstjänster utvärderas samtidigt som nästa söndag planeras. Då ventileras också vad församlingsborna talat om före och efter gudstjänsten, det vill säga vad som var angeläget för dem.

Metod

För att minska anonymiteten uppmanas ibland gudstjänstbesökarna att, efter gudstjänstens inledning, hälsa på sin bänkgranne. Möjlighet till fortsatt social gemenskap vid kyrkkaffe eller kyrklunch anses överallt betydelsefullt.

Konkreta uppgifter till många gudstjänstdeltagare visar att man växer både i engagemang och i tro.

Att gudstjänsten har sitt fäste i bibelordet ser man genom att besökarna ofta har med sin egen bibel. I en kyrka delar man varje söndag ut ett kort med dagens evangelium och med plats för egna anteckningar. Biblar ligger på en del ställen utplacerade i bänkarna. Information delas ut i början av gudstjänsten tillsammans med eventuella agendor. Flera olika typer av gudstjänster förekommer för att möta allas behov. Som exempel kan nämnas att man i York, England, har ett flertal olika gudstjänster som avlöser varandra. En förbönsgudstjänst klockan 9 (med efterföljande kyrkkaffe), familjegudstjänst klockan 11 (med avbrott för kyrkkaffe) och samtidigt en enkel kaféliknande gudstjänst i en sportanläggning, mässa klockan 19 (med kyrkkaffe innan) med många ungdomar och modern musik samt klockan 20 en multimediegudstjänst i en icke kyrklig lokal.



Kyrkkaffet har en stor betydelse för den sociala gemenskapen.

I USA är det vanligt att ha parallella gudstjänster i samma kyrka, en traditionell gudstjänst och en enklare (contemporary) gudstjänst som vänder sig till ungdomar och mindre kyrkvana.

<i>Worship Times</i>	
<i>Saturday</i>	<i>5:00 pm (Traditional Worship)</i>
<i>Sunday</i>	<i>7:45 am (Traditional Worship)</i>
	<i>9:00 am (Traditional Worship)</i>
	<i>9:00 am (Contemporary Worship)</i>
	<i>10:30 am (Traditional Worship)</i>
	<i>10:30 am (Contemporary Worship)</i>
<i>Sunday School</i>	
<i>Sundays</i>	<i>9:00 and 10:30 am</i>
<i>Nursery</i>	
<i>Sundays</i>	<i>9:00 and 10:30 am</i>

Mångfald av gudstjänster i Our Saviour's Lutheran Church, Arlington Heights

I **Willow Creek** har man Gudstjänst/Söndagsskola (Promiseland) upp till 11 år, 12-14 år (Elevate) i kyrkans stora gymnastiksal och 15-18 år (Student Impact) i det gamla kyrkorummet. Äldre unga (Axes) samlas en gång i månaden. Man kunde också följa gudstjänsten från restaurangen.

Via multimedia kan budskapet förstärkas med bild, text och ljud. Drama, dans, musik och sång såg vi som andra metoder att tydliggöra budskapet. Musiken är ofta modern med piano, gitarr och trummor och utförs av frivilliga. Kyrkomusikern har en bredare roll och ser till att det spelas snarare än att själv spela. I Willow Creek är det musikern som leder gudstjänstplaneringen.

Bikupesamtal mellan människor i bänkarna är också en metod som praktiseras för att stärka församlingsgemenskap och delaktighet.

Tekniska resurser för att sprida det kristna budskapet i Willow Creek.



Predikans innehåll

Ett för nutidsmänniskan begripligt språk är nödvändigt för att få fram budskapet som skall vara både missionerande och innehålla bibelundervisning. Ett varierande gudstjänstutbud ger möjlighet till många olika sätt att anpassa budskapet. Gemensamt är dock att predikan är väl förberedd och i samklang med resten av gudstjänsten. Lekmannapredikanter finns framför allt i England.

På Willow Creek vill man redan före gudstjänstens början leda in tankarna på dagens tema genom att "starta innan det börjar" ("start before it begins"), genom att på skärm visa bild eller text som innehåller dagens tema. Det delas också ut ett kraftigare A5-papper med predikotexten tryckt. Bra om man vill anteckna tankar från predikan.

Det anses viktigt att förstärka och ge tydlighet åt predikan genom att illustrera budskapet med sång, drama och bilder.

Deltagande

Utgångspunkten i de församlingar vi besökte är att delaktighet går före perfektion. Man var mycket medveten om att liturgin inte får sätta hinder för deltagande.

Man har många som agerar på olika sätt - med bön, läsning, sång, musik och drama. Genom att dela ut uppgifter till olika åldersgrupper (barn, unga och äldre) har det visat sig att deltagaren i kyrkbänken kan identifiera sig med dessa, så kallad representativ delaktighet. Detta för ofta med sig att fler vågar gå in i uppgifter i gudstjänsten.

Kyrkbänksämbetet betonades i en luthersk kyrka i USA, där en präst ansåg att det var lika viktigt att han fanns med bland församlingen i bänken som att han själv tjänstgjorde.

Barnens synliggörande är viktigt i alla kyrkor, både i England och i USA. I en luthersk församling i USA går barnen med i processionen. Därefter samlar prästen dem runt sig i koret och har beredelseordet tillsammans med barnen. På Willow Creek är söndagsskolearbetet mycket omfattande med många frivilliga engagerade och med många stora grupper. Där kan ledarna i förväg rekvidrera material och frivilliga aktörer som hjälper till att åskådliggöra dagens bibelundervisning.

Musik

Kyrkomusikern skall helst inte behöva agera ensam. Frivilliga musiker och sångare lyfter gudstjänsten. I många kyrkor finns försångare som hjälper till i psalmsången. Har man fler gudstjänster under helgen spelar inte samma musikgrupper vid alla gudstjänster utan också ansvaret för musiken är indelat i grupper.

Audiovisuella hjälpmedel

Redan vid studiebesöket i England var det påtagligt att man lagt ner stor möda på goda audiovisuella hjälpmedel. Stora högkvalitativa bildprojektorer, moderna digitalmixrar och traditionella engelska Tannoy-högtalare finns i flera lokaler. Även om de församlingar vi besökte representerar en traditionell lågkyrklig tradition är det påtagligt att man tycks lägga större vikt vid tekniska hjälpmedel än vid smyckning av gudstjänstlokaler.



Multimedia. Skärm, projektor och högtalare har centrala platser i kyrkorummet

Tydligast var nog detta vid den multimediegudstjänst vi besökte i York. I salen möttes vi av anblicken av några väl slitna soffor och fåtöljer, sackosäckar samt några pinnstolar. Tre stora bildprojektorer och ett antal traditionella TV-apparater stod för de visuella effekterna. Musiken till den psalm som sjöngs vid några olika tillfällen bestod av samplat hårdrocksgung som man kombinerat med en engelsk variant av "Se Jesus är ett tröstrikt namn". Allt det tekniska sköttes av en person och ytterligare tre personer fanns med och hade olika roller. Fyra i gruppen turades om att ha de olika rollerna: en textläsare och förkunnare, två som hade hand om sång och bön samt en tekniker.

I Willow Creek fanns i princip inga kristna symboler i kyrksalen som liknade en stor hörsal med plats för cirka 7 000 personer. Däremot fanns det två gigantiska skärmar på scenen som tidvis visade kristna symboler. Under gudstjänsten visade skärmarna de som agerade på scenen och även speciellt för gudstjänsten producerat filmmaterial.

En annan iakttagelse är att det var många unga manliga frivilliga som känt sig kallade till uppgifter med anknytning till teknik, i kyrkan. Bra teknik ses som en evangelisationsmöjlighet och en väg att engagera besökare.

SMÅGRUPPER

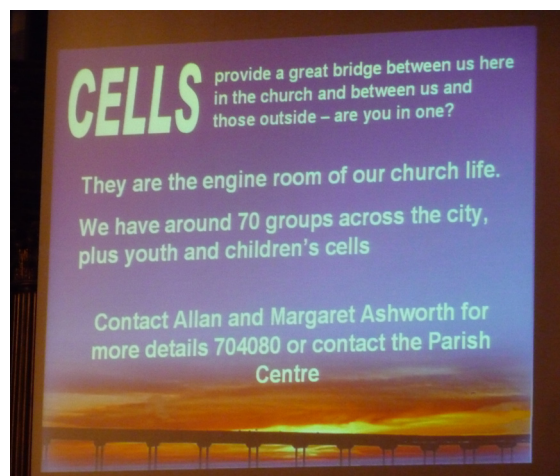
Varför smågrupper?

Dialogen är ett viktigt komplement till undervisning och predikan. Genom dialogen kan man få direkta svar på sina specifika frågor och tillfälle att diskutera dem. I smågrupperna är man dessutom mera aktiv och bidrar även med sin erfarenhet och kunskap. Predikan och undervisning är allmän till sin natur men har fördelen att budskapet kan framföras på ett pedagogiskt och strukturerat sätt.

I väl fungerande smågrupper skapas en djup social kontakt då man inte bara delar med sig av frågor, erfarenheter och kunskap utan också av känslor, svårigheter och glädjeämnen. Idag finns det ett stort behov av dessa djupa sociala kontakter. Om och när man kommer i svårigheter kan man genom dessa relationer få hjälp att reda ut sina problem och känna stöd.

Mycket av frivilligarbetet utförs av smågrupper. Härigenom får man en naturlig handledning av nya frivilliga och man är inte heller så känslig för att enskilda personer skulle få förhinder.

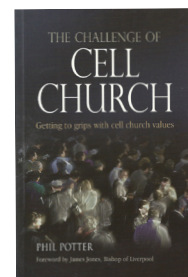
Det är därför inte så förvånande att de framgångsrika kyrkorna som vi besökte hade ett väl utbyggt arbete med smågrupper. Man kan till och med säga att smågrupperna eller cellerna, som de ofta kallas, utgör grunden för deras arbete. Speciellt viktiga är smågrupperna i megakyrkorna då man lätt kan bli anonym i dessa.



"Cellgrupper skapar en bro mellan oss i kyrkan och dem utanför. De är drivkraften för vår kyrka." Allan och Margaret Ashworth, St Michael le Belfrey

Vad samlas smågrupperna omkring?

Ämnena för smågrupper kan beröra många olika frågor och grupperna har många olika namn. Gemensamt är ofta att man äter något eller fikar tillsammans och inleder samtalet med en öpningsfråga, "ice breaker". Majoriteten av grupperna vänder sig till etablerade medlemmar och syftar till fördjupning genom bibelstudier eller studier av någon andlig bok. Benämningen cellgrupper, som är vanlig, syftar på att församlingen är indelad i mindre delar - celler - som utgör basen i församlingen. Det finns mycket litteratur om cellgrupper. **Phil Potter** som vi träffade i St Marks, Haydock, har till exempel skrivit boken **"The Challenge of Cell Church"**.



***The Challenge of Cell Church** av Phil Potter beskriver hur arbete i smågrupper får kyrkan att utvecklas och växa.*

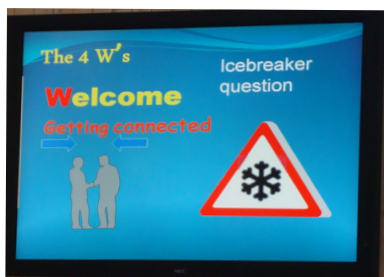


Margaret och Allan Ashworth

Vid vårt församlingsseminarium 2010 presenterade Allan och Margaret Ashworth, ledarna för cellgruppsarbetet vid **St Michael le Belfrey i York**, hur man arbetar. Här har man ett 70-tal grupper och cellgruppsmötet är strukturerat på följande sätt:

- **Welcome - 15 minuter**

Välkommen med syfte att utveckla relationen inom gruppen och innehåller en **"ice breaker"**.



Icebreaker question - Det gäller att "bryta isen", att få kontakt med människor och att de ska känna sig välkomna.

- **Worship - 15 minuter**

Andakt, lovsång eller reflektion över någon text.

- **Word - 60 minuter**

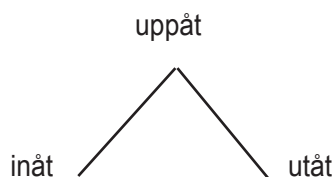
Bibelstudium med utgångspunkt från en text gemensam för alla grupper.

- **Witness - 30 minuter**

Vittnesbörd med syfte att stärka varandras tro.

Mötet avslutas med planering för nästa möte och bön. Varje månad har man speciella träffar med syfte att till exempel stärka den sociala gemenskapen eller att utföra externt arbete.

I **St Thomas Church i Sheffield** arbetar man på olika nivåer: "Cell groups", "Clusters" och "Celebration". Det poängteras att varje grupp och varje nivå ska ha tre syften.



Uppåt innebär att utveckla relationen med Gud.

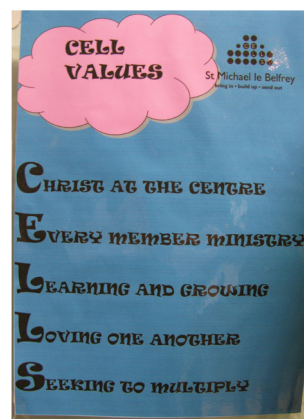
Inåt betyder att utveckla relationerna i gruppen och att ha roligt.

Utåt står för att varje grupp ska ha en uppgift i församlingen, ett frivilligarbete.

Detta leder in på ett annat syfte med smågrupperna nämligen att mycket av frivillighetsarbetet utförs av smågrupper. Det finns speciella smågrupper för detta, men huvuddelen utförs av cellgrupperna ovan som bisyssla. Förutom att det är roligt att arbeta i grupper så stöder och hjälper man varandra, delar på arbetsuppgifter och är mindre påverkad av att en enskild medlem får förhinder. Ytterligare ett syfte med smågrupper är grundutbildning i kristen tro. Det vanligaste konceptet är Alpha-grupper som är välkänt. Man börjar med en enkel måltid, ofta en soppa, och samtalar allmänt. Sedan följer ett föredrag över dagens ämne och därefter samtal i smågrupper. Man avslutar med en samling och bön.

Upplägget är genialiskt, föredraget ger en strukturerad undervisning, dialogen i den lilla gruppen skapar bättre förståelse och bygger relationer och måltiden förstärker den sociala gemenskapen. Detta upplägg kan naturligtvis användas mera allmänt.

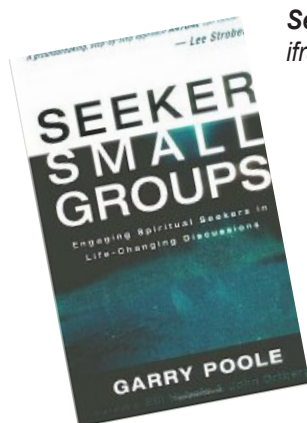
Ett syfte är att skapa intresse för de kristna frågorna genom så kallade sökar-grupper (seeker groups). Om intresset väckts kan nästa steg vara en Alpha-grupp.



Cellgruppens värderingar

Garry Poole vid Willow Creek har presenterat ett framgångsrikt koncept i sin bok "Seeker Small Groups":

- Bjud in vänner och intresserade till en första träff.
- Introduktion inkluderande en presentation av deltagarna
- Två "ice breakers", först en allmän och sedan en mer personlig fråga.
- Fråga som varje deltagare skall svara på: "Om du kunde ställa en fråga till Gud och han kunde svara omedelbart, vad skulle du då fråga? Frågorna diskuteras inte direkt, men deltagarna bör förklara varför de ställer just denna fråga. Notera frågorna.
- Hit har det nog tagit cirka en timma och det är tid att runda av. Inbjud till fortsatta möten då de ställda frågorna kommer att behandlas en och en eller i kombination under 4-5 ytterligare träffar. Förklara tydligt att det är högst frivilligt att fortsätta och att det ju bara var ett möte som de ursprungligen inbjöds till.
- Avsluta med att deltagarna ger en återkoppling på vad de tyckte om mötet.
- Uppmuntra deltagarna att dröja kvar och erbjud dem något att dricka.
- Vid de kommande träffarna dröjer ledarna med att delge sina egna åsikter och låter istället deltagarna själva först behandla frågorna. Vid dessa sökargrupper finns inget "facit" utan diskussionerna ska vara öppna och allas åsikter ska respekteras.



Seeker small groups - en bok att utgå ifrån vid arbete med smågrupper.

Organisation av smågruppsarbetet

Eftersom smågrupperna utgör en bas i församlingens verksamhet har arbetet hög prioritet, men som mycket annat utförs arbetet i huvudsak av frivilliga medarbetare. Att skaffa fram 100 ledare är bara möjligt genom frivillighet. Arbetet med att koordinera så många grupper är krävande. I **St Michael** arbetar alla cellgrupper med samma material som tas fram av ledarna för cellgruppsarbetet. Dessutom driver man ett omfattande Alpha-gruppsarbete för grundutbildning i kristen tro. Efter avslutade Alpha-kurser lotsas deltagarna in i reguljära cellgrupper.

I **St Thomas** organiseras cellerna i "Cluster". Cellgrupperna inom samma "Cluster" har samma inriktning och samma material. Härigenom har man ett stort utbud av olika kurser. Varje "Cluster" har sin egen ledare. Församlingens präster koncentrerar sig på att handleda "Cluster"-ledarna.

Grupperna träffas på vardagskvällar eller på söndagar. I USA har man en tradition av söndagsskola för vuxna i samband med söndagens gudstjänst.



Willow Creek - en megakyrka med plats för liv och aktivitet.



Ett stort antal aktiviteter och smågrupper att välja bland i Our Saviour's Lutheran church i Arlington Heights utanför Chicago.

BARN- OCH UNGDOMS- ARBETET

GUDSTJÄNST

Medverkan och delaktighet

Barn och ungdomar är med i gudstjänsten i alla uppgifter efter sina förutsättningar och förmåga. Allt fungerar kanske inte som vanligt, men alla växer med uppgiften.

De är synliga och delaktiga på många olika sätt:

- utdelande av psalmböcker
- nattvarden (uppgift anpassad till ålder)
- förbön (äldre ungdom)
- spela musik och sjunga

I Our Saviour's Lutheran Church, Arlington i USA finns det en speciell ungdomspastor som parallellt med den vanliga gudstjänsten ansvarar för en så kallad Ungdomsgudstjänst. Det är inte bara ungdomar som väljer denna gudstjänst utan även många äldre föredrar den.

Sång och musik

Musiken har en stor betydelse för delaktighet för barn. I Our Saviour's Lutheran Church, Arlington, sköts i princip all musik i Ungdomsgudstjänsten av barn och ungdomar. Dock finns det en anställd/ansvarig som kan rycka in vid behov.

Tydligt tema och röd tråd

Det är viktigt med ett tydligt tema och en röd tråd i en gudstjänst som riktar sig mot barn. Redan innan gudstjänsten startade kunde man få en föraning vad dagens tema skulle handla om genom en bild på storbildsskärmen. Det kunde till exempel vara ett vattenfall - "Livets källa". Vi såg att ett bra flyt i gudstjänsten är speciellt viktigt när man har barn och ungdomar med, för att behålla deras intresse.

Multimedia

Vi såg att multimedia hade stor betydelse. På skärmen fanns all text som också förstärktes med bilder. Alla sånger och psalmer visades på skärmen. Förberedelserna och PowerPoint-presentationen under gudstjänsten gjordes i samarbete med ungdomarna. Även här fanns en ansvarig anställd som kunde rycka in med kort varsel.

Söndagsskola

Willow Creek och Our Saviour's Lutheran Church, Arlington, har söndagsskola. I den förstnämnda finns det klasser för alla åldergrupper, från baby upp till ungdom. Söndagsskolan pågår samtidigt som huvudgudstjänsten men i andra lokaler. Man är mellan 50 och 100 barn per klass. I baby- och småbarnsgruppen är det dock cirka 10 till 20 stycken. Varje klass delades upp i mindre smågrupper efter var barnen bodde. Man inledde i smågrupper där man skapade kontakt med varandra. Därefter kom dagens tema med någon form av föreställning, då i storgrupp. Till sist reflektion och aktivitet kopplad till temat, i de små grupperna.

ÖVRIGT

Ungdomsrum

I en av församlingarna vill man understryka vikten av att ungdomar engagerar sig och har därför ett eget rum till dem. Där har ungdomarna själva fått måla väggar, dekorera och inreda som de vill. Detta rum ansvarar ungdomarna själva för och kan därför träffas där när som helst.

Idrott

Många församlingar i USA bedriver omfattande idrottsverksamhet för ungdomar med välutrustade idrottshallar. Hallar som även kan användas till andra aktiviteter.

Samlingsplats för ungdomar - gudstjänster, sportevenemang och mycket mer. Idrottshallen i Willow Creek.



Kontakt med ungdomar på "college"

Någon församling försökte hålla kontakten med "sina" ungdomar även när de började på "college". Man skrev brev med hälsningar, skickade paket med till exempel något gott att äta. Detta leder till att ungdomarna inte tappar kontakten med sin gamla hemförsamling. Öppet i kyrkan på storhelger när ungdomar är hemma

MOTTAGANDE AV BESÖKARE

Första kontakten

Första kontakten sker oftast genom inbjudan från någon bekant, men det blir allt vanligare att den sker via internet, genom så kallad "church shopping". Denna företeelse förekommer mest i USA. Kyrkans hemsida bör göra ett gott intryck på nya besökare och anses därför mycket viktigt. Här beskrivs bland annat församlingens genomtänkta strategi som också efterlevs om man får tro vad som sades. Nästa kontakt är sedan via gudstjänsten.

Mottagandet vid gudstjänsten

Det första intrycket som en besökande i kyrkan upplever, anses viktigt eftersom det kommer att prägla upplevelsen av det som sker i kyrkan och i gudstjänsten.

I mötet inför gudstjänsten råder en öppen atmosfär och man känner sig sedd och bekräftad. Man vill visa att den kristna församlingen har något glädjefullt att ge och dela med sig av då man faktiskt inbjuder till ett möte med livets Gud.

De som tar emot besökarna och välkomnar dem är ofta flera till antalet och kan vara både yngre och äldre och ibland hela familjer. Besökarna får som regel en gudstjänstagenda i handen och ibland även ett blad som informerar om kommande kyrkliga samlingar och aktiviteter. De som är gudstjänstvärdar/kyrkvärdar bär tydliga namnskyltar.

Man skapar kontakter mellan besökarna genom att ge dem en fråga att diskutera med sin bänkgreanne eller helt enkelt be dem att hälsa på varandra. Man tar kontakt med de personer som av någon anledning inte syns till i gudstjänsten under en tid. Härigenom känner de sig saknade och viktiga.

Vi upplevde att man **inte går till kyrkan utan lever i kyrkan** och i församlingen. I en församling förklarade man att det handlar om Guds arbete genom våra händer.

Efter postludiet ges tillfälle till samtal och fortsatt gemenskap. I några av de församlingar vi mötte fanns flera frivilliga vid utgången för att upptäcka och ta kontakt med dem som eventuellt behöver någon att tala med. Nya besökare tar man speciellt väl hand om och man informerar dem om församlingens arbete.

"Om vi ska vara bibliskt fungerande, måste vi lyfta upp lekmanavisionen"

IDEELLT ARBETE

Vid besöken i England och USA har vi sett hur frivilligas insatser fungerat för att utveckla församlingsarbetet. Vi vill här summera dessa erfarenheter och reflektera över hur de kan användas.

Vi har sett hur det i vitt skilda miljöer har vuxit fram frivilligt engagemang och ideellt arbete utifrån olika förutsättningar. Vi är imponerade av hur många som man lyckades engagera i aktivt frivilligarbete. Större delen av församlingens uppgifter utfördes av frivilliga. Detta är inte så förvånande då deras ekonomi till stor del bygger på insamlade medel och tionde och därför är begränsad. En utveckling som även Svenska kyrkan kommer att gå mot.

I England såg vi tydligt exempel på kyrkans strävan att synas ute i samhället genom till exempel utåtriktat arbete på caféer och pubar. Man talade om **"Fresh Expressions"** - att hitta nya uttrycksformer på andra platser än de traditionellt kyrkliga för att nå människor och skapa relationer. Man verkar inom idrott och ungdomskultur, bland studenter och på skolor, på arbetsplatser och på offentliga platser. Man försöker också experimentera med nyskapande gudstjänstformer, vilket till största delen hanteras av frivilliga.

Cellgrupper finns i flera av de besökta församlingarna, där frivilliga är ledare i grupper som samlas veckovis. Dessutom utförs mycket frivilligt arbete genom att medlemmarna i cellgrupperna tar gemensamt ansvar för sina verksamheter.

I USA såg vi mer av ett traditionellt församlingsarbete som präglas av stort lekmannainflytande och ett stort frivilligt engagemang. Det är nästan en självklarhet att man engagerar sig frivilligt i sin församling.

I en församling som vi besökte har man som mål att alla nya medlemmar direkt ska engageras i någon aktivitet i församlingen och man anser sig ha lyckats till 80-85 %.

Det finns listor över de uppgifter i församlingen som man kan engagera sig i. Man är också öppen för att hitta andra uppgifter som det kan finnas behov av. Vi besökte en församling där man tar emot uteliggare och där man har ett stort och engagerat frivilligarbete runt denna uppgift.

Gudstjänsten har en central roll i församlingarna och frivilliginsatserna inom gudstjänstens ram är många.

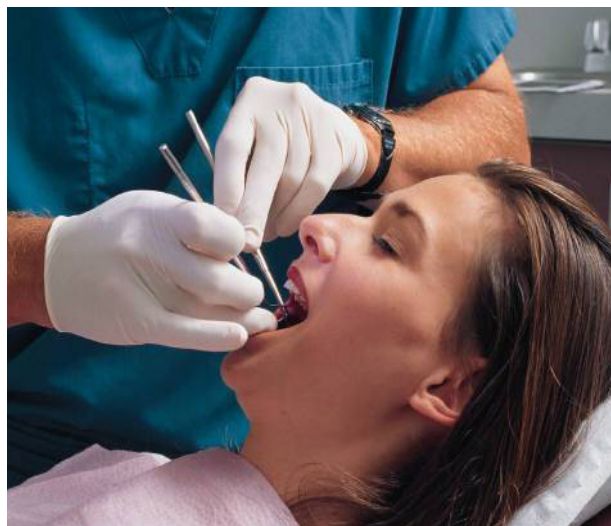
Man har också tillfälliga engagemang av social natur då man till exempel gör frivilliginsatser i församlingen utifrån sin yrkeskompetens för att stödja människor. Det kan vara frisörer, tandläkare och andra yrken som ställer upp utan kostnad.

I många fall märktes en klar struktur och ett tydligt ledarskap från de anställda som bistod med organisation och utbildning.

I cellgrupperna får ledarna regelbunden undervisning och stöttning för att klara sina uppgifter.

Det ideella arbetet var en central diskussionspunkt vid våra besök och vi fick många intryck och råd. En sammanfattning av framgångsfaktorer för frivilligas insatser i församlingar:

**"Fördjupas som kristen,
mogna som människa och få
näring för sitt vardagsliv"**



I en församling görs frivilliginsatser utifrån yrkeskompetens - tandläkare, frisörer med flera hjälper behövande.

Framgångsfaktorer när man engagerar frivilliga i ideellt arbete.

● **Hitta varandras gåvor**

En församling som vill utvecklas bör skapa miljöer där människor "hittar varandra" genom att lära känna varandra och mötas i ett engagemang för det man brinner för. Vars och ens gåvor kan få ett uttryck som blir till församlingens bästa och växt. För att hitta dessa gåvor kan man också använda enkäter och/eller intervjuer. Om vi skall vara bibliskt fungerande, måste vi lyfta upp lekmannavisionen. Jesus valde vanligt folk för sitt verk, därför kan Guds rike inte gå framåt enbart genom det som de anställda utför. Många frivilliga uppskattar att hjälpa till med något annat än det de gör till vardags.

● **Dokumentation**

I en levande församling blir människorna viktiga genom att vars och ens resurser och möjligheter finns dokumenterade utifrån vad man vill bidra med och kan klara av. Frivilliga använder sina gåvor till de behov som finns i församlingen. I församlingarna fanns formulär där blivande frivilliga fick fylla i vad de var intresserade av och vad de hade för erfarenhet.

● **Förhållandet mellan frivilliga och anställda**

Det är viktigt att tydliggöra vem som leder arbetet. Det naturliga är att de anställda leder, vilket gör att man undviker risken av att de anställda känner sitt jobb hotat. Generellt gäller att många konflikter kan undvikas genom tydlighet.

● Organisation

Några medarbetare avdelas för att engagera frivilliga. För att möta de behov som finns bör man göra en analys så att församlingen kan möta människors längtan. Utifrån denna analys framkommer konkreta arbetsuppgifter. Our Saviour's Lutheran Church i Chicago har en katalog med 190 olika frivilliguppgifter i församlingen.

● Arbetsbeskrivning

Det behövs en konkret arbetsbeskrivning för dem som ska utföra uppgifter ideellt. Klara instruktioner gör att man blir tryggare. Slösa inte med frivilligas tid utan ge dem kvalificerade uppgifter. Det ska vara klart uttalat vem som har ansvaret för de frivilliga. Frivilliga behöver precis som de anställda någon som de kan vända sig till och som följer upp och uppmärksammar deras engagemang.

● Utrusta

Det är församlingens uppdrag att se till att alla som arbetar ideellt blir utrustade med rätt "verktyg" för sin uppgift. Aktiv arbetsledning och mentorskap ska också erbjudas.

● Ett steg i taget – men gå ut!

Det är viktigt att uppgifterna anpassas så att det blir lagom utmaningar och inte för stora krav för den som engagerar sig. Man får växa med uppgiften.

● Uppföljning

Den ideellt arbetande behöver följas i sitt engagemang

genom en öppen kommunikation om hur arbetet fungerar. Det är också bra att uppgiften är tidsbestämd. Frivilliga behöver också stöd vid konflikter. Det kan ibland bli nödvändigt att hitta nya uppgifter för de frivilliga som bättre passar deras gåvor. Generellt är rotation bra då det stimulerar nytänkandet.

● Utvecklingssamtal

Den som arbetar ideellt behöver uppmärksammas för att samtala om det sammanhang man är delaktig i. Inledande samtal, medarbetarsamtal och avslutande samtal bör genomföras som för anställda.

● Andlig tillväxt

Alla som har ett ideellt engagemang har rätt till att få uppleva att "man fördjupas som kristen, mognar som människa och får näring för sitt vardagsliv" som Modéus uttrycker det i boken "Längta efter Liv". Flera församlingar har en kort kurs om kristen tro för nya frivilliga. Även som frivillig bör man leva med i församlingens andliga liv.

● Information utåt

I varje församling är det viktigt att all information utåt sker tydligt, klart och inbjudande. En välgjord hemsida hålls ständigt aktuell och levande så att den är intressant att läsa. Församlingsblad och annat informationsmaterial görs så att det ser lockande och smakfullt ut. Frivilligarbeten bör finnas på hemsidan.

"Fixing Billy", en pensionär som i tjugo år haft ett eget skrivbord i kyrkan Our Saviour's Lutheran Church i Arlington Heights, USA. Han fixar det mesta - saker som gått sönder, byte av glödlampor, dammsugning...



TILLÄMPNING I ASKIM



Mikaelskyrkan



Askims kyrka



Billdals kyrka

Bakgrund. Vi måste kanske först förklara att Askims församling är uppdelad i tre distrikt, Hovåsdistriktet med Askims kyrka, Billdalsdistriktet med Billdals kyrka och Mikaelsdistriktet med Mikaelskyrkan. "Kulturen" i dessa distrikt är olika. Till skillnad från Hovås och Billdal har Mikaelsdistriktet många flerfamiljshus. I Billdalsdistriktet är befolkningstillväxten stor och väntas bli ännu större.

Projektgruppen har besökt och studerat framgångsrika kyrkor i England, USA och Sverige. Vi har lärt oss av alla dessa besök, även om vi här inte rapporterat om besöken i de svenska kyrkorna då det redan finns bra litteratur om dessa. Fredrik Modéus bok, "Längtan efter liv", ger en omfattande beskrivning och slutsatser från framgångsrika svenska församlingar. Hans slutsatser stämmer väl överens med våra.

Vi är klara över att kyrkan måste ta hänsyn till den kultur där den verkar. Den amerikanska kulturen avviker i viss utsträckning från vår svenska, medan den engelska är mer lik vår. Kulturen varierar dock ganska mycket inom Sverige.

En skillnad som också bör noteras är att vi i Sverige har kvar territorieförsamlingarna och vi har många passiva medlemmar. SKOP-undersökningen i Askim visade dock att de flesta besökte någon kyrka minst en gång om året även om många av besöken är i samband med förrättningar. Denna stora grupp månar vi mycket om och en stor del av vår tid går åt till att värna om dessa.

Det intressanta är att vi har funnit gemensamma drag från alla framgångsrika församlingar oberoende av var de verkar och deras teologiska inriktning. Vi tror därför att dessa också är tillämpbara på svenska församlingar.

Som nämndes i inledningen vill vi i Askims församling bryta den negativa trenden och utveckla kyrkan mot en kyrka som möter medlemmarnas längtan och behov.

Även om projektet ännu inte är avslutat och knappast kommer att kunna avslutas, då behovet av förnyelse är ständigt aktuellt, kan vi ändå peka på ett antal förändringar som projektet har resulterat i.

Hittills uppnådda resultat och genomförda förändringar:

Det viktigaste resultatet är kanske den förändring som skett hos oss själva. Projektgruppen, som utgör större delen av församlingens ledning, har växt samman och utgör en grupp för förnyelse och förbön. Vi har förstått behovet av evangelisation, smågruppsarbete och delaktighet av frivilliga för att växa och utveckla församlingen. Vi har inte bara fått bekräftat att kyrkan har fundamentala behov att fylla även hos dagens människor utan också fått exempel på hur den kan fylla dessa behov. En strategi för församlingsutveckling har utarbetats. Församlingsinstruktionen är antagen och verksamhetsplaner utarbetade så att vi i församlingen kan planera och följa upp de förändringar vi önskar genomföra.

Gudstjänsterna har utvecklats och statistiken förbättrats. Då församlingen består av tre distrikt tillåter vi och även uppmuntrar till olikheter både i gudstjänstens innehåll och tider.

Gudstjänstgrupper har funnits sedan länge i Billdal för att sköta det praktiska arbetet och förbönen. I samtliga distrikt provar vi nu medverkan av kyrkorådets medlemmar i olika gudstjänstgrupper, som minst en vecka innan planerar hela gudstjänstens innehåll. Tanken är att gudstjänstgrupperna ska finnas i alla distrikt och arbeta med hela innehållet i gudstjänsten.



Musiken är en viktig del i församlingens liv. Askims tre musiker åkte även de till England för att inspireras. "Mycket givande, vi har hittat sätt att få enhet i våra distrikts olikheter." säger de.

I Billdal har införts en extra gudstjänst, till att börja med månadsvis. Gudstjänsten är en tema-gudstjänst som planeras av ungdomar och har frivilliga musiker med instrument som gitarr, piano och trummor. Mycket sång förekommer. Besökarna är inte bara ungdomar utan de vanliga gudstjänstbesökarna kommer gärna. Roligast är att nya gudstjänstbesökare kommer, framförallt konfirmandföräldrar. Denna form av gudstjänst kommer att utökas. I Mikael distriktet har man på liknande sätt startat med "Fredagsmässan" som planeras av ungdomar men som riktar sig till alla åldrar.



Annonsering för ungdomsfredag i Mikaelskyrkan

Försök med att servera kyrkkaffe i kyrklokalen har gjorts med gott resultat i Askims kyrka där avståndet till församlingshemmet är stort. I Askims kyrka kommer vi att fortsätta med detta.

I Billdal har en **multimediaskärm** installerats och används regelbundet. Installering av skärmar i övriga kyrkor planeras.

Gudstjänstutbudet är ökat där vi funnit behovet störst, till exempel vid jul, och nya gudstjänsttider har lagts till för att möta olika behov.

Smågrupper (cellgrupper) har bildats i alla distrikt men än så länge i mindre skala. Vi planerar att öka satsningen.



Rastplats i Billdals kyrka startade hösten 2010. Man träffas i samtalsgrupper med olika inriktning. Här en litteraturgrupp där man läser och diskuterar en bok.

Barn- och konfirmandarbetet har sedan länge varit omfattande, men **extra satsning på ungdomsarbete** har gjorts och blivit framgångsrikt.

Mottagandet av nya har vitaliserats och hemsidan har gjorts mer attraktiv. Här finns nya idéer.

Frivilligarbetet har sedan länge varit stort, men strukturering av det pågår och en plan för detta arbete utarbetas. Två medarbetare (en anställd och en frivillig) går på en utbildning om hur frivilligarbetet ska organiseras i Askims församling. **Ordet "delaktighet" har blivit levande** för både frivilliga och anställda och engagemanget har ökat.

Nya frivilliga medarbetare har anmält sig.

I Billdals kyrka har personalen gjort det möjligt att skapa ett rum för frivilliga medarbetare genom att de anställda delar på sina arbetsrum. Under våra besök har vi funnit att det inte finns markerade gränser mellan anställda och frivilliga. Här har församlingar i Sverige mycket att lära. Medarbetarna i Kristi kyrka har inga gränser gentemot varandra.

Dessutom provas flera andra av de idéer som vi fått genom besöken, såsom bibelkort, avbrott för kyrk- kaffe under gudstjänsten och frivilliga musikgrupper.

Vi anser oss nu vara beredda att börja fas 3 (mission) av vårt projekt.

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Som en följd av de erfarenheter som gjorts under projektets gång har man i Askims **FÖRSAMLINGSINSTRUKTION** satt upp några prioriterade områden för de närmaste åren:

- **GUDSTJÄNST** - mångfald och kvalitet
- **SMÅGRUPPER**
- **UTÅTRIKTAD VERKSAMHET**, speciellt:
 - ungdomsverksamhet
 - utveckling av barn- och föräldraverksamhet
 - café- och föredragsverksamhet, framför allt den som är riktad mot speciella kategorier
- **ÄNDAMÅLSENLIGT FÖRSAMLINGSHEM** vid Askims kyrka

SAMMANFATTNING

Askims församling bedriver ett frivillighets- och församlingsutvecklingsprojekt med bidrag från Göteborgs stift och Göteborgs kyrkliga samfällighet. En central del i projektet är besök i framgångsrika församlingar i England, USA och Sverige. Denna rapport beskriver projektet med fokus på de iakttagelser som gjorts vid besök i England och USA då detta väntas vara av allmänt intresse och det finns bra litteratur om svenska församlingar.

Utmärkande för dessa framgångsrika församlingar är att:

- Det kristna budskapet tas på allvar och gudstjänsten är i centrum
- Atmosfären är öppen och välkomnande och man har roligt tillsammans
- Smågrupper utgör en bas för verksamheten
- Missionsarbetet är omfattande
- Merparten av det kyrkliga och sociala arbetet utförs av frivilliga

Verksamheten är till större del koncentrerad till söndagen och dess gudstjänster. Ett varierande utbud av gudstjänster erbjuds för att möta olika behov.

Vanligtvis firas de olika gudstjänsterna vid olika tider, men i vissa församlingar förläggs de samtidigt och till och med i närliggande lokaler. Audiovisuella hjälpmedel förstärker budskapet.

"Så utgör vi fastän många,
en enda kropp i Kristus, men
var för sig är vi lemmar som
är till för varandra"
Rom 12:5

Gudstjänst i restaurangen på Willow Creek... Via storbildsskärmar kan man följa gudstjänsten som pågår. På våningen ovanför restaurangen skymtas den stora bokhandeln.



Smågrupperna skapar stark social gemenskap och möter olika behov som andlig fördjupning, introduktion till kristen tro och dessutom utförs mycket av det frivilliga arbetet i form av smågrupper.

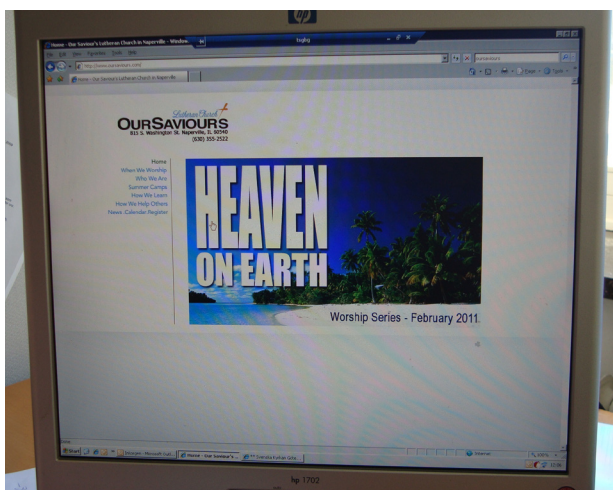
Barn- och ungdomsarbetet är omfattande, och till stor del koncentrerat till veckosluten. Man vinnlägger sig om att möta alla olika familjemedlemmars behov. Församlingen försöker bibehålla kontakten med de ungdomar som studerar på annan ort.

Mötet med nya är välkomnande och professionellt.

En väl utvecklad hemsida utgör ett första steg i att intressera nya medlemmar.

Det ideella arbetet är väl utbyggt och en nödvändighet för att kunna bedriva ett så omfattande arbete med så begränsade ekonomiska resurser. Frivilligarbetet är väl organiserat och de frivilliga är i flera avseenden att jämställa med de anställda. Det omfattande sociala arbetet bedrivs till stor del av frivilliga liksom arbetet med smågrupper.

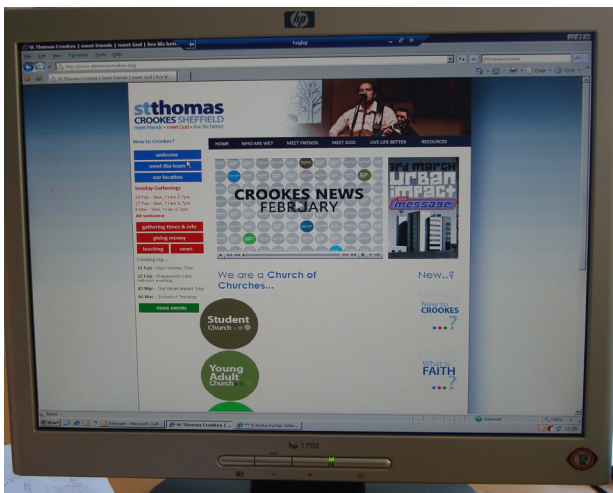
Projektet har redan förändrat en del i Askims församling. De som är med i projektet har utvecklats som kristna och fått en bättre förståelse av vad som krävs för att nå framgång i församlingsarbetet. Frivilligarbetet har utvecklats och många nya idéer som vi fått under besöken prövas. I förlängningen siktar detta naturligtvis mot en större delaktighet och mer engagemang av allt fler av våra medlemmar.



Our Saviour's Lutheran Church i Naperville USA, har en tilltalande struktur på sin hemsida. Varje delområde illustreras med professionella bilder som harmonierar med ämnet.



Mattias - en ung man som ansvarar för ungdomscafé i Hovås församlingshem en kväll i veckan.



St Thomas Crookes i Sheffield England, har en tydlig och pedagogisk hemsida. Man ser direkt vad som är aktuellt och det är lätt att hitta olika kategorier och verksamheter.



PROJEKTGRUPPEN

Bakre raden: Göran Ramsli distriktspräst, Bertil Lind kyrkorådets ordförande, Peter Hellgren kyrkoherde och projektledare
Roger Andersson distriktspräst, Göran Strandell, kyrkorådsledamot

Främre raden: Maria Stripple Orre distriktsrådsordförande, Pernilla Tapper Törnqvist, distriktspräst, Ingela Olander, diakon, Ingrid Skoog, distriktsrådsordförande, Britt-Marie Almer, personalutskottets ordförande
Saknas på bilden: Nils-Gunnar Kronstam, distriktsrådsordförande

"Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består, och då ska Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn." Joh 15:16-17

"Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar"

Svenska kyrkan visar en negativ trend trots att den idag har stora resurser. I ett försök att bryta denna trend och rusta oss för framtiden, har vi i Askims församling startat ett församlingsutvecklings- och frivillighetsprojekt med syfte att:

- Skapa en verksamhet som bättre möter människors behov och längtan
- Möjliggöra att allt större andel av kyrkans verksamhet utförs av frivilliga medarbetare

Ett viktigt led i detta projekt var att besöka framgångsrika kyrkor i England och USA i syfte att få inspiration till att bygga en framgångsrik församling. Denna rapport koncentrerar sig på att beskriva de iakttagelser vi gjort vid dessa besök. De församlingar som vi besökte är:

ENGLAND

St Marks Haydock, St. Helens

www.stmarkshaydock.org

St Thomas Crookes, Sheffield

www.stthomascrookes.org

Liverpool Cathedral

www.liverpoolcathedral.org.uk

St Michaels le Belfrey, York

www.stmichaelsyork.org

USA - CHICAGO

Our Saviour's Lutheran Church, Naperville

www.oursaviours.com

Redeemer Church, Park Ridge

www.redeemer-changinglives.com

Our Saviour's Lutheran Church, Arlington Heights

www.oursaviours.org

Willow Creek Community Church, South Barrington

www.willowcreek.org



Nattvard på traditionellt sätt i en annorlunda gudstjänst.

ASKIMS FÖRSAMLING

Hovåsvägen 1, 436 50 HOVÅS ● 031-731 63 10

askim.forsamling@svenskakyrkan.se ● www.svenskakyrkan.se/askim